

Begroting 2009 Kerk in Actie

van de

**Dienstenorganisatie van de
Protestantse Kerk in Nederland**

**Rapport Kleine Synode
d.d. 28 november 2008
KDB 08-25**

Uitgebracht door:

Bestuur van de dienstenorganisatie van de Protestantse Kerk in Nederland,
Utrecht, (datum)

INHOUD

Pagina:

1.	ALGEMENE GEGEVENS	3
1.1	Naam en vestigingsplaats	4
1.2	Kerk in Actie / Dienstenorganisatie van de Protestantse Kerk in Nederland	4
1.3	Samenstelling bestuur en directie dienstenorganisatie	4
2.	BEGROTING 2009	5
2.1	Begrote Financiën Kerk in Actie 2009	6
2.2	Baten en lasten per programma	10
2.2	Staat van baten en lasten	22
2.3	Resultaatverdeling	23
3.	TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN	24
3.1	Baten uit eigen fondsenwerving	24
3.2	Baten uit overige fondsenwerving	25
3.3	Baten uit publicaties en activiteiten	25
3.4	Bijdragen Protestantse Kerk in Nederland	26
3.5	Overige baten	27
3.6	Kosten eigen fondsenwerving	28
3.7	Kosten overige fondsenwerving	28
3.8	Kosten publicaties	29
3.9	Kosten verkrijging overige baten	29
3.10	Besteding aan doelstelling	29
3.11	Organisatiekosten	31

1. ALGEMENE GEGEVENS

Hoofdstuk 1: Algemene gegevens

1.1. Naam en vestigingsplaats

Kerk in Actie
Postbus 456
3500 AL Utrecht
Telefoon: (030) 880 14 56
Fax: (030) 880 14 57
E-mail: info@kerkinactie.nl
Internet: www.kerkinactie.nl

1.2 Kerk in Actie van de Dienstenorganisatie van de Protestantse Kerk in Nederland

De generale synode van het kerkgenootschap de Protestantse Kerk in Nederland laat zich, overeenkomstig ordinantie 11 artikel 18 lid 1 en 2 van de kerkorde, voor de verzorging van de generale financiën van de kerk bijstaan door het bestuur van de dienstenorganisatie, die de aan zijn zorg toevertrouwde vermogensrechtelijke aangelegenheden van de Protestantse Kerk in Nederland beheert. Een groot deel van de activiteiten van de dienstenorganisatie wordt uitgevoerd onder de naam Kerk in Actie van de Protestantse Kerk in Nederland.

Kerk in Actie geeft invulling aan het missionaire werk in het buitenland en het diaconale werk in binnen- en buitenland van de Protestantse Kerk in Nederland. Delen van dit werk worden uitgevoerd mede namens de Doopsgezinde Broederschap, de Oud-Katholieke Kerk, de Bond van Vrije Evangelische Gemeenten in Nederland, de Remonstrantse Broederschap, het Leger des Heils, de Zevende Dags Adventisten, de Unie van Baptisten Gemeenten, het Genootschap der Vrienden (Quakers), de Vrijzinnige Geloofsgemeenschap NPB en de YMCA Nederland. Kerk in Actie onderhoudt zowel relaties met partnerkerken en partnerorganisaties in Nederland en het buitenland, als met kerkelijke gemeenten in Nederland, door te bemiddelen in hun wederzijdse betrokkenheid. Met geld van kerken, particulieren en anderen biedt Kerk in Actie financiële ondersteuning aan kerken en organisaties wereldwijd. Daarnaast kunnen kerkelijke gemeenten die zich rekenen tot de Gereformeerde Bond via een eigen programma 'Luisterend Dienen' een door henzelf geselecteerd deel van het diaconale werk ondersteunen.

De organisaties Kerk in Actie van de Protestantse Kerk, ICCO, Edukans, Share People, Oikocredit en Prisma besloten strategisch te gaan samenwerken op het gebied van ontwikkelingssamenwerking. Door krachten te bundelen kunnen de organisaties beter in spelen op de vele kansen en uitdagingen die in het kader van ontwikkelingssamenwerking aan de orde zijn. Gezamenlijk vormen deze zes organisaties een alliantie, die zorg draagt voor de uitvoering van een meerjaren beleidsplan dat bestaat uit programma's gericht op zowel armoede- en onrechtbestrijding in ontwikkelingslanden als draagvlakversterking en fondsenwerving in en buiten Nederland. Vanaf 2007 wordt door Kerk in Actie en ICCO gewerkt vanuit een gezamenlijke buitenlandafdeling. De begroting 2009 is alleen gericht op (het werk van) Kerk in Actie van de Protestantse Kerk in Nederland.

1.3 Samenstelling bestuur en directie dienstenorganisatie

Het bestuur van de dienstenorganisatie is als volgt samengesteld:

Bestuur:

Ir. G-J. Kramer, voorzitter **

P.J. Leendertse, secretaris *

Mr. P. Schreuder *

Dr. A.J. Plaisier, vanuit het moderamen van de generale synode

Mw. Mr. R. de Jong, vanuit het moderamen van de generale synode **

Directie:

H. Feenstra, algemeen directeur

Ds. E. Overeem, adjunct directeur

* Audit-commissie overig kerkenwerk

** Audit-commissie Kerk in Actie

2. BEGROTING 2009

Hoofdstuk 2: Begroting 2009 Kerk in Actie

2.1 Begrote Financiën Kerk in Actie 2009

Begroting 2009 Kerk in Actie												
Uitgaven:	Organisatie- kosten	Directe uitgaven	Overige uitgaven	Begroting 2009	Begroting 2008	Rekening 2007	Inkomsten:	Begroting 2009	Begroting 2008	Rekening 2007		
Steuverlening: (Beheer) relaties en projecten	3.146.995	21.705.807	155.000	25.007.802	23.335.069	23.651.933	Collecten en giften	26.570.000	25.021.000	26.966.054		
Vrijval projectverplichtingen	0	0	0	0	0	-354.029	Nalatenschappen	305.000	0	0		
Totaal steuerverlening	3.146.995	21.705.807	155.000	25.007.802	23.335.069	23.297.904	Overige	0	0	0		
<i>In percentage van de totale baten</i>	9,5%	65,4%	0,5%	75,3%	75,9%		Totaal eigen fondsenwerving	26.875.000	25.021.000	26.966.054		
Vorbereiding/coördinatie bij rampen:												
Eigen acties	0	0	0	0	0	563.636	Aandeel in gezamenlijke acties	0	0	90.804		
Gezamenlijke acties	0	0	0	0	0	0	Aandeel in acties van derden	600.000	0	1.045.842		
Vrijval gereserveerde bedragen	0	0	0	0	0	-561.315	Aandeel kerk in Actie totaalprogramma	0	0	0		
Totaal voorbereiding en coördinatie	0	0	0	0	0	2.321	Totaal aandeel overige fondsenwerving	600.000	0	1.136.646		
Werving inkomsten:												
Eigen fondsenwerving	0	0	2.856.275	2.856.275	2.495.448	2.794.347	Bijdragen voor dienstverlening	425.000	625.000	424.197		
Overige fondsenwerving	0	0	0	pm	pm	pm	Opbrengsten publicaties	335.000	335.000	566.181		
Publicaties	189.853	325.000	0	514.853	528.244	354.217	Overige	0	0	0		
Overige inkomsten	0	0	0	pm	pm	pm	Totaal inkomsten uit activiteiten	760.000	960.000	990.378		
Totaal werving inkomsten	189.853	325.000	2.856.275	3.371.128	3.023.692	3.148.564						
<i>In percentage van de inkomsten</i>			10,75%	10,2%	9,8%							
Kerk in Actie activiteiten binnen eigen programma:												
Internationaal jongerenprogramma	446.610	20.000	0	466.610	383.974	0						
Impulsis	0	600.000	0	600.000	0	0						
HKI cursussen	348.626	150.000	0	498.626	691.000	0						
Binnenlands diaconaat	512.685	3.500	0	516.185	640.898	0						
Beleid, advies en vertegenwoordiging	307.612	307.500	0	615.112	662.692	0	Financiële (quotum-)bijdrage PKN	500.000	500.000	723.464		
Communicatie en voorlichting	189.853	138.500	0	328.353	203.245	0	Bijdrage PKN uit bestemmingsreserves	1.100.000	1.140.000	1.155.000		
Interactief	697.252	28.500	0	725.752	730.681	0	Totaal bijdrage PKN	1.600.000	1.640.000	1.878.464		
Totaal eigen activiteiten	2.502.638	1.248.000	0	3.750.638	3.312.490	6.330.232						
<i>In percentage van de totale baten</i>	7,5%	3,8%	0,0%	11,3%	10,8%							
Kerk in Actie activiteiten binnen andere programma's:												
<i>Kerk in opbouw</i>												
Interactief voorlichting/acquisitie	0	0	108.000	108.000	108.000	0	Subsidies overheden	0	0	0		
Beheer binnenlandse projecten/relaties	0	0	53.077	53.077	49.962	0	Overige subsidies en bijdragen	3.300.000	3.055.000	3.423.058		
Basisdienstverlening aan gemeenten	0	0	242.000	242.000	242.000	0	Rente-opbrengsten	60.000	60.000	366.532		
<i>Communicatie&fondsenwerving</i>							Overige inkomsten	0	0	675.518		
Algemene voorlichting/publicaties	0	0	104.354	104.354	106.787	0	Totaal overige inkomsten	3.360.000	3.115.000	4.465.108		
<i>Missionair werk</i>												
Dialogo/verbinden	0	0	375.000	375.000	375.000	0						
JOP	0	0	75.000	75.000	75.000	0						
Wereldexpres/campagne	0	0	90.000	90.000	90.000	0						
<i>Expertisecentrum</i>												
Onderzoek/beleidsvraagstukken	0	0	18.000	18.000	18.000	0						
<i>PCTE</i>												
Cursussen	0	0	1.065.431	1.065.431	1.064.749	0						
Totaal overige activiteiten	0	0	1.065.431	1.065.431	1.064.749	0						
<i>In percentage van de totale baten</i>	0,0%	0,0%	3,2%	3,2%	3,5%							
Totaal lasten	5.839.486	23.278.807	4.076.706	33.195.000	30.736.000	32.779.021	Totaal baten	33.195.000	30.736.000	35.436.650		
<i>In percentage van de totale baten</i>	17,6%	70,1%	12,3%	100,0%	100,0%							
Naar bestemmingsfondsen/reserves	0	0	0	0	0	3.573.540	Uit bestemmingsfondsen/reserves	0	0	915.911		
	5.839.486	23.278.808	4.076.706	33.195.000	30.736.000	36.352.561						

Inleiding

Kerk in Actie wil zending en (wereld)diaconaat als eigen werk en taak van de gemeente en van de kerk ondersteunen en stimuleren.

Het zendingswerk wil zoveel mogelijk mensen in aanraking brengen met het bevrijdende en levensvernieuwende evangelie van Jezus Christus en uitnodigen tot discipelschap. Geloofservaringen kunnen in wederkerige contacten getoetst worden aan ervaringen van mensen in andere kerkelijke en culturele verbanden.

In het (wereld)diaconale werk gaat het om het zichtbaar maken van de liefde van Christus door getuige te zijn van de liefde, gerechtigheid en barmhartigheid van God.

Het binnenlandse diaconale werk omvat ook maatschappelijke activering en richt zich primair op het stimuleren en ondersteunen van de plaatselijke gemeente bij het uitvoeren van haar diaconale roeping dichtbij.

De algemene doelstelling van Kerk in Actie is stimuleren en ondersteunen van de verkondiging van het evangelie met woord en daad. Het "merk" Kerk in Actie wordt via gerichte communicatie en directe benadering van de doelgroepen positief gepositioneerd als aantrekkelijk en doelmatig. Daarbij horen

pro-actief inspelen op nieuwe ontwikkelingen, klantgericht werken, kansen zien en benutten, openheid voor nieuwe initiatieven en plannen tot verbetering.

Meer specifiek zijn de doelstellingen van Kerk in Actie als volgt te omschrijven:

Binnenland

1. Participatie bevorderen en uitsluiting tegengaan;
2. Eerlijker delen van welvaart en kansen;
3. Ecologische en sociale duurzaamheid bevorderen.

Buitenland

1. Meer mensen in aanraking komen met een hoopgevende, bevrijdende en vernieuwende vertolking van het Evangelie;
2. Kerken en geloofsgemeenschappen worden opgebouwd tot een beleven en uitdragen van het geloof dat relevant is voor de eigen leefomgeving;
3. Kerken en geloofsgemeenschappen meer samenwerken zodanig dat eigen identiteit en respect voor pluriformiteit samen gaan;
4. Gesprek tussen verschillende religieuze groepen wordt bevorderd op basis van respect zodat gezamenlijke betrokkenheid bij de samenleving wordt versterkt;
5. De bestaanszekerheid van de meest kwetsbare groepen wordt verbeterd en de negatieve effecten van ontwikkeling voor het milieu (CO2 uitstoot, ontbossing, klimaatverandering) worden tegen gegaan als onze bijdrage aan armoedebestrijding;
6. Vormen van samen leven worden bevorderd waarin macht en bestuur transparant zijn, mensenrechten worden gerespecteerd en mensen en groepen vreedzaam samen wonen en werken;
7. Meer wordt gedaan aan verbetering van het lot van seropositieven, kennis t.a.v. seksualiteit, SOA's en kwetsbaarheid van vrouwen op dit terrein wordt vergroot en discriminatie en stigmatisering van mensen met HIV/AIDS of anderes SOA's wordt bestreden;
8. Mensen in kwetsbare gebieden meer worden beschermd tegen en voorbereid op noodsituaties en de deskundigheid bij partnerorganisaties op dit gebied wordt versterkt; aan mensen in situaties van rampen concreet steun en opvang wordt gegeven; zij worden geholpen bij wederopbouw nadat de eerste nood is gelenigd;
9. Mensen hun ervaringen van bevrijdend en hoopgevend geloven kunnen spiegelen en toetsen aan ervaringen van mensen in andere contexten.

Kerk in Actie kent de volgende indeling in subprogramma's:

- Zending
- Werelddiaconaat
- Noodhulp
- Kinderen in de knel
- FairClimate
- Diaconaal werk binnenland

Van elk van deze subprogramma's is een aparte begroting opgesteld. Naast deze subprogramma's zijn een aantal algemene activiteiten te benoemen die betrekking hebben op het geheel van het Kerk in Actie werk.

1. Beleid, advies en vertegenwoordiging

Op dit terrein zullen een aantal specifieke onderwerpen een voorname rol gaan spelen.

ProCoDE

Kerk in Actie neemt deel in de ICCO-Alliantie, die in 2006 in een gezamenlijk bedrijfsplan is overeengekomen, waarvoor financiële steun ontvangen wordt van het ministerie van Ontwikkelingssamenwerking. Het bedrijfsplan van de Alliantie is voor de periode 2007-2011 gericht op een verandering van de werkwijze van de partners: *Programmatisch werken*, *Co-responsability* (mede-beleidsverantwoordelijkheid uit de samenleving in het Zuiden voor het beleid van de Alliantie) en *Decentralisatie* (gedeeltelijke verplaatsing van functies naar het werkveld). Deze nieuwe wijze van werken, ProCoDe genoemd, wordt in een aantal pilots door de gezamenlijke buitenlandafdeling van ICCO en Kerk in Actie beproefd. Programmatisch werken en Co-responsability passen in het beleid van Kerk in Actie om wat betreft beleid en uitvoering van het werk meer samenwerking met de partners overzee te zoeken. Kerk in Actie heeft als het werk van de kerken een essentieel belang bij

het bewaren van de eigen identiteit en het onderhouden van goede communicatie met kerken en gemeenten in ons land. Directe communicatie met partners en relatiebeheerders is voorwaarde voor goede voorlichting aan de gemeenten. De ontwikkeling van de pilots zal nauwlettend gevolgd worden, waarbij specifieke gevolgen van decentralisatie voor Kerk in Actie scherp in beeld gebracht zullen worden. Waar mogelijk zal Kerk in Actie deelnemen in de pilots. De eventuele extra kosten zullen worden gedekt uit de post Overige Personeelskosten. Na evaluatie van de uitkomsten van de pilots zal bezien worden of Kerk in Actie na 2009 in het proces van ProCoDe zal blijven deelnemen.

Midden-Oosten

Het werelddiaconale werk in het Midden-Oosten is een eigen verantwoordelijkheid van Kerk in Actie. De uitvoering vindt plaats binnen de gezamenlijke afdeling buitenland, verbonden met de afdeling zending.

Voor Israël en de Palestijnse gebieden worden in samenwerking met Kerk en Israël en de Middle East Council of Churches (MECC) nieuwe initiatieven ontwikkeld om vrede en verzoening te bevorderen. In samenwerking met JOP en Kerk en Israël wordt op de website van Kerk in Actie een subsite voor jongeren ontwikkeld die informatie geeft over het Israëlisch-Palestijns conflict.

In het kader van religie en vrede wordt in het Midden-Oosten met name Israël en de Palestijnse gebieden gewerkt. In 2009 zullen de besluiten van de generale synode bij de nota Het Israëlisch-Palestijns Conflict in concrete projecten worden uitgewerkt.

2. Communicatie en voorlichting

Informatie geven aan de doelgroepen over de voortgang van het werk van Kerk in Actie, zoals dat wordt uitgevoerd in de verschillende thema's/aandachtsvelden: Zending, Duurzame rechtvaardige economische ontwikkeling (DREO), Toegang tot basisvoorzieningen (TTB), Democratisering & vredesopbouw (D&V), Wereldwijd en Binnenlands Diaconaat.

Hoofddoel daarbij is het verwerven van aandacht, draagvlak en steun voor het werk van Kerk in Actie. Door middel van doelgerichte communicatie de betrokkenheid bij het werk te vergroten en de inkomsten te verhogen. Te realiseren door middel van pro-actieve communicatie met name geconcentreerd op de hieronder te noemen doelgroepen en speerpunten.

De uitdaging daarbij is het leggen van relaties tussen de (plaatselijke) kerk en partners in het buitenland. Communicatie en voorlichting Kerk in Actie werkt aan versterking van het missionair en diaconaal besef in gemeenten en helpt met het verzamelen van relevante informatie en de vertaling daarvan naar de gemeenten en de samenleving. Het draait om het behouden en vergroten van het draagvlak voor het werk van Kerk in Actie en een groeiend besef dat Kerk in Actie werkt namens en voor de gemeenten.

Voor 2009 gelden de volgende doelen:

- Diakonia: betrokkenheid van diakenen bewaren en versterken. Aandacht voor werelddiaconaat vergroten. In 2009 is het aantal abonnementen gestegen met 5% tot 9000. Daartoe worden groepen gemeenten die tot nu toe achter blijven actief benaderd met proefnummers en groepskortingsmogelijkheden;
- De Landelijke Diaconale Dag heeft in 2009 tenminste 1200 bezoekers. Aan de 4 diaconale ontmoetingsdagen nemen gemiddeld 100 diakenen per regio deel. De Luisterend Dienen Dag wordt bezocht door tenminste 120 diakenen afkomstig uit gemeenten van de doelgroep;
- Vandaar wordt in samenwerking met C&L van ICCO verder uitgebouwd als donateursblad. In 2009 is de oplage gestegen tot 65.000. Een lezersonderzoek geeft duidelijkheid over de waardering van het blad en richting voor redactiebeleid voor 2009;
- De communicatie en voorlichting over noodhulp geschiedt in samenwerking met de afdeling wereldwijd van ICCO en Kerk in Actie en C&L van ICCO. Daartoe zijn heldere afspraken vastgelegd. De website van Kerk in Actie heeft een actieve gebruiksfunctie voor plaatselijke gemeenten die meedoen met acties voor noodhulp. Gerichte actie gaat via de Interactief landennetwerkcoördinatoren naar gemeenten die een interactieve relatie hebben met partners uit het land waar een noodsituatie is;
- Er worden eind 2009 25.000 nieuwsbrieven uitgegeven: 15.000 Kerk in Actie Nieuwsbrief (7.500 papier + 7.500 digitaal) en 10.000 Kerk in Actie Express; (= begin 2008: 11.500 papier + 4.500 digitaal + 4.500 digitaal Kerk in Actie Express.)
- De 40-dagen campagne wordt in samenwerking met C&F en de afdeling buitenland georganiseerd. Ongeveer 1000 gemeenten betrekken het campagnemateriaal;
- De website is goed toegankelijk en actueel. In 2008 zal gemeten worden hoeveel unieke bezoekers de website maandelijks trekt. Eind 2009 zal dit aantal 10% hoger liggen. Online doneren wordt gestimuleerd, het aantal donaties neemt significant toe. Aanmelding van donateurs via de website groeit met 15%;

- Het overzicht van projecten Kerk in Actie is actueel en wordt maandelijks bijgehouden op basis van informatie uit de afdeling buitenland in samenwerking met de Interactief landennetwerkcoördinatoren;
- In samenwerking met Together worden verslagen van jongerenreizen op de website opgenomen en links naar weblogs gelegd;
- Interactief website heeft actieve betrokkenheid van plaatselijke deelnemers (zie ook Interactief)
- De samenwerking met C&L ICCO neemt toe door gezamenlijke uitvoering van campagnes en afstemming van de voorlichting. Om een zo optimaal mogelijke samenwerking en afstemming tussen kerk in Actie Communicatie en ICCO C&L t.a.v. campagnes en voorlichting te realiseren zullen vóór 1 januari 2009 concrete afspraken gemaakt worden;
- Samenwerking met de buitenland afdeling van ICCO/Kerk in Actie optimaliseren n.a.v. uitkomsten evaluatie die in 2008 heeft plaatsgehad. De processen om up to date informatie over projectbestedingen te krijgen, gekoppeld aan de doelstellingen van Kerk in Actie, zijn verankerd in de werkwijze van de relatiebeheerders;
- Luisterend Dienen wordt uitgebouwd. Via persoonlijke contacten met diaconieën wordt geïnvesteerd in het creëren van meer draagvlak voor het programma. In 2009 is het aantal deelnemende diaconieën toegenomen met 10 % en is het aantal donateurs gestegen met 25%;
- Luisterend Dienen heeft krijgt ingang naar nieuwe gemeenten via het Confessioneel Gereformeerd Beraad (CGB), 20 kerken nemen deel aan het programma;
- Geloof in uitvoering en het jaarverslag worden tijdig gepubliceerd en scoren beter dan vorig jaar voor de transparantprijs.

3. Interactief

De programmalijn Interactief zet zich in om het besef van ownership van het zendings- en diaconale werk van Kerk in Actie bij de gemeenten te vergroten. Daarbij worden classes en/of groepen van gemeenten in contact gebracht met partners in het Zuiden of in Nederland en stellen gemeenten zich voor een bepaalde periode garant voor een bijdrage aan bepaalde projecten. Naast direct contact met partners en uitwisselingen zijn Intercultureel Bijbellezen en Vieren belangrijke middelen om de onderlinge betrokkenheid van gemeenten en partners te vergroten. Door deelname aan Interactief wordt de geestelijke en financiële betrokkenheid van de gemeenten vergroot. De volgende doelen gelden voor 2009:

- De gemeenten/classes die deelnemen aan Kerk in Actie Interactief hebben samen voor 25% (€ 3,75 miljoen = € 600.000 per 1 fte medewerker Interactief) van de projectbegroting Buitenland aan contracten gesloten;
- 25% van de gemeenten (550 gemeenten) neemt deel aan Interactief;
- De inhoudelijke betrokkenheid van gemeenten bij het werk van Kerk in Actie neemt toe. Deze toename zal gemeten worden aan de hand van in 2008 ontwikkelde indicatoren (in 2008 wordt een nulmeting gedaan). Die toename in betrokkenheid is ook te zien in de groei van het aantal uitwisselingen van gemeenten. We streven naar 5 uitwisselingen in 2009;
- De deelname uit de kring van Luisterend Dienen is toegenomen, 20 gemeenten doen mee aan het Interactief programma;
- Op de website staat van alle landen waar gemeenten bij betrokken zijn informatie over het land, het netwerk en de projecten;
- Het promoten en organiseren via het PCTE van 10 avonden in het kader van de vervolgcursussen ZWO.

Deze activiteiten hebben betrekking op elk van de genoemde subprogramma's. Alle baten en lasten worden dan ook hieraan toegerekend. Bij deze toerekening is de bruto omvang van de inkomsten per subprogramma (excl. Inkomsten uit activiteiten) als basis gehanteerd. Dit komt neer op de volgende percentuele verdeling:

Subprogramma:	Basis	% verdeling
Diaconaal werk binnenland	2.545.000	8%
Werelddiaconaat	10.520.000	33%
Noodhulp	2.675.000	8%
Kinderen in de knel	4.030.000	12%
FairClimate	510.000	2%
Zending	12.155.000	37%
Totaal bruto baten	32.435.000	100%

2.2 Baten en lasten per programma

2.2.1 Programma Zending

Begroting 2009 Zending in het Buitenland														
Uitgaven:			Organisatiekosten	Directe uitgaven	Overige uitgaven	Begroting 2009	Begroting 2008	Rekening 2007	Inkomsten:					
Steunverlening: (Beheer) relaties en projecten			1.230.445	8.403.788	60.000	9.694.233	9.680.706	7.292.453	Collecten en giften			8.880.000	8.680.000	7.665.774
Vrijval projectverplichtingen						0	0	-78.446	Nalatenschappen			55.000		
Totaal steunverlening			1.230.445	8.403.788	60.000	9.694.233	9.680.706	7.214.007	Overige					
In percentage van de totale baten			9,7%	66,3%	0,5%	76,5%	77,0%		Totaal eigen fondsenwerving			8.935.000	8.680.000	7.665.774
Voorbereiding/coördinatie bij rampen:									Aandeel in gezamenlijke acties					
Eigen acties						0			Aandeel in acties van derden					35.747
Gezamenlijke acties						0			Aandeel kerk in Actie totaalprogramma					
Vrijval gereserveerde bedragen						0			Totaal aandeel overige fondsenwerving			0	0	35.747
Totaal voorbereiding en coördinatie			0	0	0	0	0	0	Werving inkomsten:					
Eigen fondsenwerving					944.915	944.915	738.790	1.098.492	Bijdragen voor dienstverlening			400.000	600.000	395.204
Overige fondsenwerving						pm	pm	pm	Opbrengsten publicaties			123.950	170.000	182.850
Publicaties			70.245	120.250		190.495	203.298	134.998	Overige			0	0	0
Overige inkomsten						pm	pm	pm	Totaal inkomsten uit activiteiten			523.950	770.000	578.054
Totaal werving inkomsten			70.245	120.250	944.915	1.135.410	942.088	1.233.490	Financiële (quotum-)bijdrage PKN					
In percentage van de inkomsten					10,64%	9,0%	7,5%		Bijdrage PKN uit bestemmingsreserves			550.000	550.000	370.000
Kerk in Actie activiteiten binnen eigen programma:						0			Totaal bijdrage PKN			550.000	550.000	370.000
Internationaal jongerenprogramma						0			Subsidies overheden					
Impulsis				150.000		150.000			Overige subsidies en bijdragen			2.650.000	2.560.000	1.845.918
HKI cursussen			348.626	150.000		498.626	691.000		Rente-opbrengsten			20.000	20.000	90.567
Binnenlands diaconaat						0			Overige inkomsten					85.403
Beleid, advies en vertegenwoordiging			113.816	113.775		227.591	221.353		Totaal overige inkomsten			2.670.000	2.580.000	2.021.888
Communicatie en voorlichting			70.245	51.245		121.490	81.298		Totaal baten			12.678.950	12.580.000	10.671.463
Interactief			257.984	10.545		268.529	365.340		Uit bestemmingsfondsen/reserves					159.505
Totaal eigen activiteiten			790.671	475.565	0	1.266.236	1.358.991	1.621.254						
In percentage van de totale baten			6,2%	3,8%	0,0%	10,0%	10,8%							
Kerk in Actie activiteiten binnen andere programma's:														
Kerk in opbouw														
Interactief voorlichting/acquisitie					39.960	39.960	43.200							
Beheer binnenlandse projecten/relaties						0								
Basisdienstverlening aan gemeenten					89.540	89.540	96.800							
Communicatie&fondsenwerving														
Algemene voorlichting/publicaties					38.611	38.611	42.715							
Missionair werk														
Dialoog/verbinden					375.000	375.000	375.000							
JOP							0							
Wereldexpres/campagne														
Expertisecentrum														
Onderzoek/beleidsvraagstukken					33.300	33.300	31.500							
PCTE														
Cursussen					6.660	6.660	9.000							
Totaal overige activiteiten			0	0	583.071	583.071	598.215	0						
In percentage van de totale baten			0,0%	0,0%	4,6%	4,6%	4,8%							
Totaal lasten			2.091.361	8.999.603	1.587.986	12.678.950	12.580.000	10.068.751						
In percentage van de totale baten			16,5%	71,0%	12,5%	100,0%	100,0%							
Naar bestemmingsfondsen/reserves								762.217						
			2.091.361	8.999.603	1.587.986	12.678.950	12.580.000	10.830.968						

Doel van het zendingswerk is: zoveel mogelijk mensen in aanraking brengen met het bevrijdende en levensvernieuwende evangelie van Jezus Christus en hen uitnodigen tot discipelschap. Het wil mensen gelegenheid bieden hun ervaringen van bevrijdend en hoopgevend geloven in wederkerigheid te toetsen aan ervaringen van mensen in andere kerkelijke en culturele verbanden. Daartoe wordt waar mogelijk samengewerkt met lokale kerken en christelijke organisaties. Verder zal gewerkt worden aan het bevorderen van christelijke presentie op die plaatsen waar geen levende geloofsgemeenschap van christenen is en steun worden gegeven aan minderheidskerken. De uitvoering van het zendings- en diaconaal werk in het buitenland vindt plaats in de gezamenlijke buitenlandafdeling Kerk in Actie/ICCO. De afdeling Zending neemt in de gezamenlijke buitenlandafdeling een bijzondere plaats in en is als zodanig niet direct betrokken is bij het ProCoDe-proces van de ICCO Alliantie. In het kader van de pilots zal bezien worden op welke manier het zendingswerk in de nieuwe structuur van de afdeling buitenland kan worden uitgevoerd met behoud van identiteit en de band tussen zending en werelddiaconaat.

In 2009 zal een concentratie van landen en partners plaats hebben. Sommige langdurige relaties met partners die inmiddels voldoende in staat zijn het eigen werk te behartigen, zullen worden afgebouwd. Projectmatig werken betekent immers, dat een project een einde kent als een aantal doestellingen gehaald zijn. Bij de afbouw worden de volgende criteria gebruikt:

- Men kan zelfstandig voortbestaan of
- Er is voldoende support van andere kerken of organisaties;
- Er is er geen sprake van een Interactieve betrokkenheid van gemeenten of classis.

Bovendien zal gezocht worden naar nieuwe mogelijkheden om het zendingswerk elders uit te breiden of op te zetten. In 2008 heeft daartoe een verkenning plaats gehad in China. De uitkomsten daarvan zullen in 2009 vertaald worden in concrete stappen.

De hoofdlijnen van het werk voor 2009 zijn:

1. Verkondiging: bevorderen dat zoveel mogelijk mensen in aanraking komen met het bevrijdende en levensvernieuwende evangelie van Jezus Christus en dat zij worden uitgenodigd tot discipelschap. Daartoe wordt waar mogelijk samengewerkt met lokale kerken en christelijke organisaties. Bijbelverspreiding, het toegankelijk maken van de Bijbel en het verhelderen van de betekenis van het evangelie in een specifieke context zullen daarbij extra aandacht zal krijgen;
2. Missionair opbouwwerk dat zich richt op het beleven en uitdragen van een geloof dat relevant is voor de eigen leefomgeving zal zich meer dan voorheen concentreren op de opbouw van levendige en gastvrije, naar buiten gerichte geloofsgemeenschappen die zich richten op bevrijding en verzoening (healing communities);
3. Missionaire initiatieven waarbij bruggen gebouwd worden tussen geloofsgemeenschappen en religies met het oog op vrede en verzoening;

In het licht van deze hoofddoelen wordt met een aantal regionale partners in 2009 en 2010 gewerkt in de volgende programma's:

- Protestantisme en orthodoxie (Oost-Europa);
- Mission in minority context (Bangladesh, Pakistan, Midden-Oosten, met name Syrië en de Golfstaten);
- Religie en vrede, dialoog in West Afrika (kerken en de opkomende Islam in Nigeria, Kameroen en Ghana);
- Contextueel Bijbellesen. Naast uitbreiding van reeds bestaande contacten met partners in Latijns-Amerika en Indonesië zullen in Zuid-Afrika nieuwe contacten gelegd worden.;
- De partnerconferentie in Indonesië krijgt een vervolg in programma's rond de volgende thema's:
 - religie en vrede
 - diaconale roeping van de kerk
 - verhouding met de pentecostale kerken
 - capacity building: steun voor versterking van de kerkelijke organisatie en Ontwikkeling.

Bij dit alles zal in 2009 blijvende aandacht zijn voor wederkerigheid in samenwerking met het project Interactief. Het organiseren van regionale partnerconferenties zal meer onderling contact en uitwisseling van ervaringen mogelijk maken. Deze conferenties zullen zoveel mogelijk aansluitend bij grote oecumenische bijeenkomsten gehouden worden om de kosten te beperken.

Het aantal uitgezonden medewerkers wordt verhoogd. Na een periode waarin wegens teruggang van financiën het aantal uitzendingen beperkt was, zullen nu niet alleen waar nodig vacatures van terugkerende medewerkers vervuld worden, maar zullen op verzoek van onze partners ook nieuwe plaatsen gecreëerd worden.

Het HKI is als onderdeel van de Dienstenorganisatie van de Protestantse Kerk, opgenomen in de gezamenlijke buitenlandafdeling van ICCO en Kerk in Actie en krijgt plaats binnen de ICCO organisatie. Het afnemen van het aantal uitgezonden medewerkers betekent voor het HKI minder afzet van bestaande cursussen. Voor het ontwikkelen van nieuw aanbod concentreert het HKI zich op 4 gebieden:

- Missiologie:
 - Specifieke opdrachten van het Zendingsprogramma
 - Missionaire Motivatiedagen
 - Verbinding tussen missionair werk in het buitenland en in het binnenland (Missionair werk en Kerkgroei).
 - Modules 'Religieuze kaart van een bestemmingsland' voor uit te zenden werkers in het kader van de vernieuwing bij ICCO en Kerk in Actie.
 - Activiteiten op het gebied van identiteitsbewustzijn bij ICCO en Kerk in Actie
- Interculturele communicatie; modules voor diverse doelgroepen die (regelmatig) met mensen van een andere cultuur samenwerken met name in het kader van Zending en Ontwikkelingssamenwerking;
- Taaltraining in nauwe samenhang met interculturele communicatie (zie tekst voor DLG);
- Faciliteren van thematische conferenties en (studie-)bijeenkomsten.

Het HKI spant zich in om kostendekkend te werken.

Het HKI heeft ook inkomsten uit het leveren van diensten aan andere instanties dan de ICCO-Alliantie en de Protestantse Kerk maar heeft geen winstoogmerk.

Met de afdeling zending wordt een samenwerkingsovereenkomst gesloten voor de afname van een vastgesteld aantal uren dienstverlening per jaar tegen een vastgesteld tarief. Een bestaande vacature van 1 fte wordt vooralsnog niet vervuld.

Verhuizing van het Guesthouse naar de zolder van de afdeling WereldWijd in het Protestants Landelijk Dienstencentrum zal een duidelijke besparing op huisvestingskosten opleveren.

Binnen het programma Zending zijn tevens gelden gereserveerd voor Impulsis. In de afgelopen tijd is de besteding van Kerk in Actie gelden via Impulsis achtergebleven bij de begroting, mede door vacature van de Kerk in Actie medewerker bij dit programma. In 2009 zal de nadruk naast medefinanciering van projecten die kerkelijke gemeenten zelf dragen, meer nadruk gelegd worden op voorlichting en goede begeleiding van betrokkenen. Op die manier kan Kerk in Actie zich medeverantwoordelijk achten voor deze werksoort. Via Interactief zal bij de gemeenten meer bekendheid aan Impulsis worden gegeven. Het budget wordt verhoogd van € 500.000 naar € 600.000 (waarvan € 150.000 uit Zending en € 350.000 Werelddiaconaat) om aan groeiende vraag te kunnen voldoen.

2.2.2 Programma Werelddiaconaat

Begroting 2009 Werelddiaconaat										
Uitgaven:	Organisatie- kosten	Directe uitgaven	Overige uitgaven	Begroting 2009	Begroting 2008	Rekening 2007	Inkomsten:	Begroting 2009	Begroting 2008	Rekening 2007
Steuverlening: (Beheer) relaties en projecten	958.275	6.765.375	45.000	7.768.650	6.557.224	6.246.505	Collecten en giften	8.955.000	7.981.000	8.277.297
Vrijval projectverplichtingen				0	0	-56.699	Nalatenschappen	55.000		
Totaal steuerverlening	958.275	6.765.375	45.000	7.768.650	6.557.224	6.189.806	Overige			
<i>In percentage van de totale baten</i>	9,0%	63,6%	0,4%	73,1%	75,6%		Totaal eigen fondsenwerving	9.010.000	7.981.000	8.277.297
Voorbereiding/coördinatie bij rampen:							Aandeel in gezamenlijke acties			
Eigen acties				0	0	0	Aandeel in acties van derden	600.000		465.727
Gezamenlijke acties				0	0	0	Aandeel kerk in Actie totaalprogramma			
Vrijval gereserveerde bedragen				0	0	0	Totaal aandeel overige fondsenwerving	600.000	0	465.727
Totaal voorbereiding en coördinatie	0	0	0	0	0	0				
Werving inkomsten:							Bijdragen voor dienstverlening			
Eigen fondsenwerving			963.971	963.971	857.958	1.126.934	Opbrengsten publicaties	110.550	25.000	93.001
Overige fondsenwerving				pm	pm	pm	Overige			
Publicaties	62.651	107.250		169.901	191.622	79.073	Totaal inkomsten uit activiteiten	110.550	25.000	93.001
Overige inkomsten				pm	pm	pm				
Totaal werving inkomsten	62.651	107.250	963.971	1.133.872	1.049.580	1.206.007				
<i>In percentage van de inkomsten</i>			10,76%	10,7%	12,1%					
Kerk in Actie activiteiten binnen eigen programma:							Financiële (quotum-)bijdrage PKN			
Internationaal jongerenprogramma	446.610	20.000		466.610	226.545		Bijdrage PKN uit bestemmingsreserves	550.000	550.000	565.000
Impulsis		450.000		450.000	0	0	Totaal bijdrage PKN	550.000	550.000	565.000
HKI cursussen				0	0	0				
Binnenlands diaconaat				0	0	0				
Beleid, advies en vertegenwoordiging	101.512	101.475		202.987	176.795		Subsidies overheden			
Communicatie en voorlichting	62.651	45.705		108.356	101.622		Overige subsidies en bijdragen	350.000	110.000	865.360
Interactief	230.093	9.405		239.498	365.340		Rente-opbrengsten	10.000	10.000	91.959
Totaal eigen activiteiten	840.866	626.585	0	1.467.451	870.302	1.121.837	Overige inkomsten			57.728
<i>In percentage van de totale baten</i>	7,9%	5,9%	0,0%	13,8%	10,0%		Totaal overige inkomsten	360.000	120.000	1.015.047
Kerk in Actie activiteiten binnen andere programma's:										
<i>Kerk in opbouw</i>							Subsidies overheden			
Interactief voorlichting/acquisitie			35.640	35.640	32.400		Overige subsidies en bijdragen			
Beheer binnenlandse projecten/relaties				0	0		Rente-opbrengsten			
Basisdienstverlening aan gemeenten			79.860	79.860	72.600		Overige inkomsten			57.728
Communicatie&fondsenwerving							Totaal overige inkomsten	360.000	120.000	1.015.047
Algemene voorlichting/publicaties			34.437	34.437	53.394					
Missionair werk										
Dialogoel/verbinden				0	0					
JOP										
Wereldexpres/campagne			75.000	75.000						
Expertisecentrum										
Onderzoek/beleidsvraagstukken			29.700	29.700	31.500					
PCTE										
Cursussen			5.940	5.940	9.000					
Totaal overige activiteiten	0	0	260.577	260.577	198.894	0				
<i>In percentage van de totale baten</i>	0,0%	0,0%	2,5%	2,5%	2,3%					
Totaal lasten	1.861.792	7.499.210	1.269.548	10.630.550	8.676.000	8.517.650	Totaal baten	10.630.550	8.676.000	10.416.072
<i>In percentage van de totale baten</i>	17,5%	70,5%	11,9%	100,0%	100,0%		Uit bestemmingsfondsen/reserves			
Naar bestemmingsfondsen/reserves						1.898.422				
	1.861.792	7.499.210	1.269.548	10.630.550	8.676.000	10.416.072				

Voor het Werelddiaconaat gelden als strategische doelen:

Getuigen te zijn van de liefde, gerechtigheid en barmhartigheid van God;

Opbouw van een duurzame samenleving en bestrijding van armoede en uitsluiting;

Bevorderen van een samenleving/rechtsorde waarin barmhartigheid en gerechtigheid in wetten en structuren zichtbaar worden zodat mensen tot hun recht komen;

Directe hulp aan slachtoffers van armoede, rampen, epidemieën, onrecht en geweld. Daarbij zal in het bijzonder aandacht worden gegeven aan minderheden.

In 2008 heeft een inventarisatie plaatsgevonden van partners en projecten van de afdeling buitenland waarbij Kerk in Actie betrokken is. Verder is geïnventariseerd welke projecten van ICCO- partners passen binnen het beleid van Kerk in Actie, bijvoorbeeld omdat sprake is van duidelijk kerkelijke partners of de aard van het werk. In het komende jaar zal bezien worden hoe het gezamenlijke werk van ICCO en Kerk in Actie op die manier nog meer op elkaar kan worden afgestemd wat landen en partners betreft. Er zal een concentratie van landen en partners plaatshebben. Sommige langdurige relaties met partners die inmiddels voldoende in staat zijn het eigen werk te behartigen zullen worden afgebouwd. Projectmatig werken betekent immers, dat een project een einde kent als een aantal doestellingen gehaald zijn. Bij de afbouw worden de volgende criteria gebruikt:

a. Men kan zelfstandig voortbestaan of

b. Er is voldoende support van andere kerken of organisaties;

c. Er is er geen sprake van een Interactieve betrokkenheid van gemeenten of classis.

De ruimte die zo vrijkomt, zal benut worden om nieuw werk op te pakken of bestaand werk uit te breiden. In de afgelopen periode zijn bijdragen aan partners verlaagd of zijn projecten uitgesteld wegens tegenvallende inkomsten. De groei van de inkomsten biedt nu de mogelijkheid voor een tegengestelde beweging.

Essentieel voor Kerk in Actie is de nadruk op kerkelijk profiel van het werk. Daarmee onderscheidt Kerk in Actie zich van algemene NGO's. In sommige gevallen past werk dat niet kerkelijk gelieerde partners doen in het beleid van Kerk in Actie. Ook kan het voorkomen dat bijvoorbeeld in een overwegend Islamitisch land geen kerkelijke organisatie is toegestaan. Niettemin verleent Kerk in Actie steun aan deze partners. De nadruk zal echter blijven liggen op samenwerking met kerkelijke partners, ook via oecumenische organen. Die beleidslijn draagt ook bij aan de herkenbaarheid van het werk en de versterking van de betrokkenheid van gemeenten via het project Interactief.

Het werk spitst zich in 2009 toe op de volgende hoofdlijnen:

1. Hulp voor de allerarmsten en gemarginaliseerden. Inzet voor duurzame bestaanszekerheid van de meest kwetsbare groepen, bestrijding van armoede. Daarbij is te denken aan basisvoorzieningen, voedselveiligheid, inkomenszekerheid en onderwijs. Hiervoor zal een belangrijk deel van de steunverlening gebruikt worden;
2. Bevorderen van gerechtigheid. Opkomen voor de economische, sociale en culturele rechten van mensen en bevolkingsgroepen. Vrouwen, minderheden en etnische groepen mogen niet uitgesloten worden. Bestrijden van vrouwenhandel en trafficking;
3. Bevorderen van vrede, gerechtigheid en verzoening in conflictgebieden. Kerkelijke en andere organisaties worden ondersteund in hun werk om mensen bijeen te brengen en een plaats te geven in de maatschappij;
4. Strijd tegen en preventie van hiv/aids. Medische zorg, pastorale opvang, voorlichting en tegengaan van discriminatie van seropositieve mensen.;
5. Noodhulp en preventie bij rampen. Directe hulpverlening en hulp die gericht is op preventie en capaciteitsopbouw op het gebied van rampenmanagement;
6. Inzet voor klimaat en milieu, vooral voor het beperken van de effecten van klimaatverandering voor kwetsbare groepen.

Het werelddiaconale werk vindt in de gezamenlijke buitenlandafdeling plaats in een aantal programma's. De Internationaal Programma Directeur stelt een werkplan op, waarin de gezamenlijke activiteiten worden beschreven. Het werk wordt gezamenlijk met ICCO uitgevoerd in de volgende programmalijnen:

- a. Toegang tot basisvoorzieningen (TtB):
Dit programma richt zich op de werkvelden onderwijs, water en sanitatie, voedselzekerheid, gezondheidszorg en HIV/Aids. Het vormt het zwaartepunt van de werelddiaconale steunverlening van Kerk in Actie. Het onderwijsgedeelte van het programma Kinderen in de Knel is hier ondergebracht;
- b. Democratisering en Vredesopbouw (D&V):
Ontwikkelen en uitvoeren van programma's in (post)conflictgebieden en in landen waar burgerparticipatie, accountability van de overheid en de rechtszekerheid van kwetsbare groepen in de samenleving niet gegarandeerd zijn. Kinderrechten en andere aandachtsgebieden van Kinderen in de Knel worden uitgevoerd binnen D&V;
- c. Duurzame en rechtvaardige economische ontwikkeling (Dreo):
Marktontwikkeling, microkrediet en fair trade zijn belangrijke aandachtspunten, evenals maatschappelijk verantwoord ondernemen. FairClimate is onderdeel van dit programma.
In 2009 zal het aandeel van Kerk in Actie in Dreo, dat tot nu toe gering was, worden uitgebreid, in het bijzonder ook met projecten op het gebied van landbouw, milieu en klimaat;
- d. Wereldwijd (WW):
Contacten met en hulpverlening via de Wereldraad van Kerken en andere oecumenische organisaties worden in dit programma behartigd. Belangrijk is de sectie Noodhulp, die zich richt op directe concrete steun en opvang aan mensen in rampsituaties, hulp bij wederopbouw van de samenleving. Verder wordt steun gegeven aan initiatieven om mensen in kwetsbare gebieden te beschermen tegen en voor te bereiden op noodsituaties;

In 2009 zal de samenwerking met ACT (Action by Churches Together) geïntensiveerd worden. Verder zal er een begin worden gemaakt met het beperken van het aantal landen waar Noodhulp wordt verstrekt. Dit omdat het niet mogelijk is kennis te hebben en actueel te houden van alle landen in de wereld, overall capaciteitsopbouw te bevorderen van partners die noodhulp uitvoeren en in een groeiend aantal landen goed te volgen wat er met de verstrekte hulp wordt gedaan. Dit zal goed naar de achterban worden gecommuniceerd, in samenwerking met C&F. In 2009 zullen, naar verwachting, ACT International en ACT Development samen opgaan in de nieuwe ACT Alliance. Kerk in Actie, nu al aangesloten bij ACT International, heeft het voornemen zich samen met ICCO bij de nieuwe Alliantie aan te sluiten.

In het kader van de 40-dagentijd wordt aandacht gegeven aan vergeten rampen onder het motto "Een ramp laat je niet los". In samenwerking met C&F wordt in 2009 een nieuw programma

opgezet voor geldwerving voor noodhulp door middel van direct contact met diaconieën wanneer er sprake is van een ernstige calamiteit. Hierbij worden nieuwe mogelijkheden voor de diaconieën van de Kerk in Actie website t.b.v. noodhulp gebruikt.

Onderdeel van het Werelddiaconaat is het een aandeel in het Internationaal jongerenprogramma Together. In Together werken ICCO en Kerk in Actie samen terwijl ook JOP betrokken is. De succesvolle organisatie van bezoekreizen van jongeren aan het Zuiden wordt voortgezet. Met het oog op de 40-dagentijd wordt verder een reis van diakenen en jongeren voorbereid. De projecten voor de uitzending van vrijwilligers (diaconaal jaar) en young professionals worden gecontinueerd. In 2009 zal de samenwerking met Interactief versterkt worden. Together kan ondersteuning bieden bij het organiseren van jongerenreizen vanuit gemeenten of classes naar partners en projecten. In de komende tijd zal in samenwerking met JOP en HGJB gewerkt worden om de input vanuit de Protestantse Kerk te bevorderen.

Binnen het programma Werelddiaconaat zijn tevens gelden gereserveerd voor Impulsis. In de afgelopen tijd is de besteding van Kerk in Actie gelden via Impulsis achtergebleven bij de begroting, mede door vacature van de Kerk in Actie medewerker bij dit programma. In 2009 zal de nadruk naast medefinanciering van projecten die kerkelijke gemeenten zelf dragen, meer nadruk gelegd worden op voorlichting en goede begeleiding van betrokkenen. Op die manier kan Kerk in Actie zich medeverantwoordelijk achten voor deze werksoort. Via Interactief zal bij de gemeenten meer bekendheid aan Impulsis worden gegeven. Het budget wordt verhoogd van € 500.000 naar € 600.000 (waarvan € 150.000 uit Zending en € 350.000 Werelddiaconaat) om aan groeiende vraag te kunnen voldoen.

2.2.3 Programma Kinderen in de Knel

Begroting 2009 Kinderen in de knel										
Uitgaven:	Organisatie- kosten	Directe uitgaven	Overige uitgaven	Begroting 2009	Begroting 2008	Rekening 2007	Inkomsten:	Begroting 2009	Begroting 2008	Rekening 2007
Steunverlening: (Beheer) relaties en projecten	498.303	2.816.889	25.000	3.340.192	2.965.872	2.611.176	Collecten en giften	3.725.000	3.375.000	3.553.219
Vrijval projectverplichtingen				0	0	-23.220	Nalatenschappen	50.000		
Totaal steunverlening	498.303	2.816.889	25.000	3.340.192	2.965.872	2.587.956	Totaal eigen fondsenwerving	3.775.000	3.375.000	3.553.219
<i>In percentage van de totale baten</i>	12,2%	69,2%	0,6%	82,1%	85,0%					
Voorbereiding/coördinatie bij rampen: Eigen acties				0	0	0	Aandeel in gezamenlijke acties			
Gezamenlijke acties				0	0	0	Aandeel in acties van derden			207.053
Vrijval gereserveerde bedragen				0	0	0	Aandeel kerk in Actie totaalprogramma			
Totaal voorbereiding en coördinatie	0	0	0	0	0	0	Totaal aandeel overige fondsenwerving	0	0	207.053
Werving inkomsten: Eigen fondsenwerving			400.438	400.438	362.813	199.685	Bijdragen voor dienstverlening			
Overige fondsenwerving				pm	pm	pm	Opbrengsten publicaties	40.200		
Publicaties	22.782	39.000		61.782		22.138	Overige			
Overige inkomsten				pm	pm	pm	Totaal inkomsten uit activiteiten	40.200	0	0
Totaal werving inkomsten	22.782	39.000	400.438	462.220	362.813	221.823				
<i>In percentage van de inkomsten</i>			10,75%	11,4%	10,4%					
Kerk in Actie activiteiten binnen eigen programma: Internationaal jongerenprogramma				0	76.795		Financiële (quotum-)bijdrage PKN			
Impulsis				0	0	0	Bijdrage PKN uit bestemmingsreserves			
HKI cursussen				0	0	0	Totaal bijdrage PKN	0	0	0
Binnenlands diaconaat				0	0	0				
Beleid, advies en vertegenwoordiging	36.913	36.900		73.813	49.520					
Communicatie en voorlichting	22.783	16.620		39.403						
Interactief	83.670	3.420		87.090						
Totaal eigen activiteiten	143.366	56.940	0	200.306	126.315	249.983				
<i>In percentage van de totale baten</i>	3,5%	1,4%	0,0%	4,9%	3,6%					
Kerk in Actie activiteiten binnen andere programma's: <i>Kerk in opbouw</i> Interactief voorlichting/acquisitie			12.960	12.960	10.800		Subsidies overheden			
Beheer binnenlandse projecten/relaties				0			Overige subsidies en bijdragen	250.000	110.000	36.345
Basisdienstverlening aan gemeenten			29.040	29.040	24.200		Rente-opbrengsten	5.000	5.000	
<i>Communicatie&fondsenwerving</i> Algemene voorlichting/publicaties			12.522	12.522			Overige inkomsten			
<i>Missionair werk</i> Dialoog/verbinden				0			Totaal overige inkomsten	255.000	115.000	36.345
JOP				0						
Wereldexpres/campagne				0						
<i>Expertisecentrum</i> Onderzoek/beleidsvraagstukken			10.800	10.800						
PCTE				2.160						
Cursussen				2.160						
Totaal overige activiteiten	0	0	67.482	67.482	35.000	0				
<i>In percentage van de totale baten</i>	0,0%	0,0%	1,7%	1,7%	1,0%					
Totaal lasten	664.451	2.912.829	492.920	4.070.200	3.490.000	3.059.762	Totaal baten	4.070.200	3.490.000	3.796.617
<i>In percentage van de totale baten</i>	16,3%	71,6%	12,1%	100,0%	100,0%		Uit bestemmingsfondsen/reserves			
Naar bestemmingsfondsen/reserves						736.855				
	664.451	2.912.829	492.920	4.070.200	3.490.000	3.796.617		4.070.200	3.490.000	3.796.617

Toelichting (zie ook programma Werelddiaconaat) :

Dit programma van Kerk in Actie wil opkomen voor de rechten van kinderen en onderwijs stimuleren. Het wil kinderen een volwaardige plaats geven in de samenleving en uitzicht op een goede toekomst. Het programma wordt uitgevoerd binnen de afdelingen TtB en D&V. Naast de inzet voor rechten zal in 2009 extra geld (tenminste € 200.000) besteed worden aan directe hulpverlening aan kinderen in de knel. De verdeling van Kinderen in de Knel over twee programmalijnen heeft de zichtbaarheid en herkenbaarheid van het programma geen goed gedaan. Daarom zal een speciale coördinator voor Kinderen in de Knel benoemd worden die het geheel van het programma kan aansturen en zo duidelijker op de kaart kan zetten.

Het werk spitst zich in 2009 toe op de volgende hoofdlijnen:

- Steun voor initiatieven om kinderen te laten opgroeien in een veilige omgeving;
- Ondersteunen van initiatieven tot uitbanning van kinderarbeid;
- Toegang tot onderwijs, sport en spel voor kinderen mogelijk maken;
- Opvang en hulp voor meisjes die in prostitutie dreigen terecht te komen of die prostitutie willen verlaten.

2.2.4 Programma Noodhulp

Begroting 2009 Noodhulp										
Uitgaven:	Organisatie-	Directe	Overige	Begroting	Begroting	Rekening	Inkomsten:			
	kosten	uitgaven	uitgaven	2009	2008	2007	Begroting	Begroting	Rekening	
							2009	2008	2007	
Steuverlening:										
(Beheer) relaties en projecten	383.310	1.810.026	20.000	2.213.336	2.095.691	4.831.593	2.500.000	2.360.000	3.144.159	
Vrijval projectverplichtingen				0	0	-151.280	100.000			
Totaal steuverlening	383.310	1.810.026	20.000	2.213.336	2.095.691	4.680.313	2.600.000	2.360.000	3.144.159	
<i>In percentage van de totale baten</i>	14,2%	67,0%	0,7%	81,9%	84,0%					
Voorbereiding/coördinatie bij rampen:										
Eigen acties				0		563.636				90.804
Gezamenlijke acties				0						337.315
Vrijval gereserveerde bedragen				0		-561.315				
Totaal voorbereiding en coördinatie	0	0	0	0	0	2.321	0	0	428.119	
Werving inkomsten:										
Eigen fondsenwerving			268.750	268.750	253.700	127.842				
Overige fondsenwerving				pm	pm	pm				
Publicaties	15.188	26.000		41.188		14.759	26.800			
Overige inkomsten				pm	pm	pm				
Totaal werving inkomsten	15.188	26.000	268.750	309.938	253.700	142.601	26.800	0	0	0
<i>In percentage van de inkomsten</i>			10,75%	11,5%	10,2%					
Kerk in Actie activiteiten binnen eigen programma:										
Internationaal jongerenprogramma				0	65.276					
Impulsis				0						
HKI cursussen				0						
Binnenlands diaconaat				0						
Beleid, advies en vertegenwoordiging	24.610	24.600		49.210	52.333					
Communicatie en voorlichting	15.188	11.080		26.288						
Interactief	55.780	2.280		58.060						
Totaal eigen activiteiten	95.578	37.960	0	133.538	117.609	242.001	0	0	0	0
<i>In percentage van de totale baten</i>	3,5%	1,4%	0,0%	4,9%	4,7%					
Kerk in Actie activiteiten binnen andere programma's:										
<i>Kerk in opbouw</i>										
Interactief voorlichting/acquisitie			8.640	8.640	8.640					
Beheer binnenlandse projecten/relaties				0						
Basisdienstverlening aan gemeenten			19.360	19.360	19.360					
<i>Communicatie&fondsenwerving</i>										
Algemene voorlichting/publicaties			8.348	8.348						
<i>Missionair werk</i>										
Dialogoel/verbinden				0						
JOP				0						
Wereldexpres/campagne				0						
<i>Expertisecentrum</i>										
Onderzoek/beleidsvraagstukken			7.200	7.200						
<i>PCTE</i>										
Cursussen			1.440	1.440						
Totaal overige activiteiten	0	0	44.988	44.988	28.000	0	75.000	135.000	791.678	250.596
<i>In percentage van de totale baten</i>	0,0%	0,0%	1,7%	1,7%	1,1%					
Totaal lasten	494.076	1.873.986	333.738	2.701.800	2.495.000	5.067.236	2.701.800	2.495.000	4.363.956	703.280
<i>In percentage van de totale baten</i>	18,3%	69,4%	12,4%	100,0%	100,0%					
Naar bestemmingsfondsen/reserves										
	494.076	1.873.986	333.738	2.701.800	2.495.000	5.067.236	2.701.800	2.495.000	5.067.236	

Toelichting (zie ook programma Werelddiaconaat):

Kerk in Actie voert haar noodhulp uit in samenwerking met de protestantse ontwikkelingsorganisatie ICCO. Samen maken we deel uit van het internationale protestantse noodhulpnetwerk ACT International (Action by Churches Together). Daarmee hebben we een enorm bereik van lokale partners die wereldwijd noodhulp kunnen bieden. Door de samenwerking met ICCO komt niet alleen geld van overheden beschikbaar voor noodhulpprojecten, maar kan ook een duurzaam noodhulpbeleid worden uitgevoerd. We kiezen voor directe noodhulp, rehabilitatie en capaciteitsopbouw en werken ook aan het voorkomen van rampen en conflicten.

Het werk spitst zich in 2009 toe op de volgende hoofdlijnen:

- Directe concrete steun en opvang aan mensen in rampsituaties;
- Hulp bij wederopbouw van de samenleving;
- Steun voor initiatieven om mensen in kwetsbare gebieden te beschermen tegen en voor te bereiden op noodsituaties;
- Samenwerking met lokale partners en partnernetwerken en ACT (Acting Churches Together);
- Aandacht voor "vergeten rampen".

2.2.5 Programma FairClimate

Begroting 2009 FairClimate (v/h Klimaatplan)										
Uitgaven:	Organisatiekosten	Directe uitgaven	Overige uitgaven	Begroting 2009	Begroting 2008	Rekening 2007	Inkomsten:	Begroting 2009	Begroting 2008	Rekening 2007
Steunverlening: (Beheer) relaties en projecten	76.662	325.285	5.000	406.947	529.574	264.633	Collecten en giften	510.000	512.000	377.127
Vrijval projectverplichtingen				0			Nalatenschappen			
Totaal steunverlening	76.662	325.285	5.000	406.947	529.574	264.633	Overige			
In percentage van de totale baten	14,8%	63,0%	1,0%	78,8%	85,1%		Totaal eigen fondsenwerving	510.000	512.000	377.127
Voorbereiding/coördinatie bij rampen:							Aandeel in gezamenlijke acties			
Eigen acties				0			Aandeel in acties van derden			
Gezamenlijke acties				0			Aandeel kerk in Actie totaalprogramma			
Vrijval gereserveerde bedragen				0			Totaal aandeel overige fondsenwerving	0	0	0
Totaal voorbereiding en coördinatie	0	0	0	0	0	0				
Werving inkomsten:										
Eigen fondsenwerving			54.825	54.825	55.040	62.380	Bijdragen voor dienstverlening			
Overige fondsenwerving				pm	pm		Opbrengsten publicaties	6.700		
Publicaties	3.797	6.500		10.297		2.952	Overige			
Overige inkomsten				pm	pm		Totaal inkomsten uit activiteiten	6.700	0	0
Totaal werving inkomsten	3.797	6.500	54.825	65.122	55.040	65.332				
In percentage van de inkomsten			10,75%	12,6%	8,8%					
Kerk in Actie activiteiten binnen eigen programma:										
Internationaal jongerenprogramma				0	15.359		Financiële (quotum-)bijdrage PKN			
Impulsis				0			Bijdrage PKN uit bestemmingsreserves			
HKI cursussen				0			Totaal bijdrage PKN	0	0	0
Binnenlands diaconaat				0						
Beleid, advies en vertegenwoordiging	6.152	6.150		12.302	15.027					
Communicatie en voorlichting	3.797	2.770		6.567						
Interactief	13.945	570		14.515						
Totaal eigen activiteiten	23.894	9.490	0	33.384	30.386	73.428				
In percentage van de totale baten	4,6%	1,8%	0,0%	6,5%	4,9%					
Kerk in Actie activiteiten binnen andere programma's:										
Kerk in opbouw							Subsidies overheden			
Interactief voorlichting/acquisitie			2.160	2.160	2.160		Overige subsidies en bijdragen		110.000	1.720
Beheer binnenlandse projecten/relaties				0			Rente-opbrengsten			9.469
Basisdienstverlening aan gemeenten			4.840	4.840	4.840		Overige inkomsten			
Communicatie&fondsenwerving							Totaal overige inkomsten	0	110.000	11.189
Algemene voorlichting/publicaties			2.087	2.087						
Missionair werk										
Dialogoog/verbinden				0						
JOP				0						
Wereldexpres/campagne				0						
Expertisecentrum										
Onderzoek/beleidsvraagstukken			1.800	1.800						
PCTE										
Cursussen			360	360						
Totaal overige activiteiten	0	0	11.247	11.247	7.000	0				
In percentage van de totale baten	0,0%	0,0%	2,2%	2,2%	1,1%					
Totaal lasten	104.353	341.275	71.072	516.700	622.000	403.393	Totaal baten	516.700	622.000	388.316
In percentage van de totale baten	20,2%	66,0%	13,8%	100,0%	100,0%					
Naar bestemmingsfondsen/reserves						-15.077	Uit bestemmingsfondsen/reserves			
	104.353	341.275	71.072	516.700	622.000	388.316		516.700	622.000	388.316

Toelichting (zie ook programma Werelddiaconaat): Het Klimaatplan werkt aan terugdringing van de opwarming van de atmosfeer in relatie tot armoedebestrijding. Want vooral mensen in ontwikkelingslanden ondervinden de negatieve gevolgen van klimaatverandering, terwijl zij daar zelf nauwelijks aan bijdragen. Het Klimaatplan richt zich op positieve veranderingen hier en daar.

Het werk spitst zich in 2009 toe op de volgende hoofdlijnen:

- Bewustwording van de klimaatproblematiek bevorderen;
- Projecten steunen die negatieve gevolgen van klimaatverandering tegen gaan;
- Positief inzetten op het bieden van nieuwe mogelijkheden aan mensen in het Zuiden om bij te dragen aan verbetering van het klimaat in hun leefomgeving.

2.2.6 Programma Diaconaal werk Binnenland

Begroting 2009 Diaconaal Werk Binnenland										
				Begroting 2009	Begroting 2008	Rekening 2007				
Uitgaven:	Organisatiekosten	Directe uitgaven	Overige uitgaven				Inkomsten:	Begroting 2009	Begroting 2008	Rekening 2007
Steuverlening: (Beheer) relaties en projecten		1.584.447		1.584.447	1.506.000	1.261.921	Collecten en giften	2.000.000	2.113.000	2.068.557
Vrijval projectverplichtingen				0	0	-27.798	Nalatenschappen	45.000		
Totaal steuverlening	0	1.584.447	0	1.584.447	1.506.000	1.234.123	Overige			
In percentage van de totale baten	0,0%	61,0%	0,0%	61,0%	52,4%		Totaal eigen fondsenwerving	2.045.000	2.113.000	2.068.557
Voorbereiding/coördinatie bij rampen:							Aandeel in gezamenlijke acties			
Eigen acties				0			Aandeel in acties van derden			
Gezamenlijke acties				0			Aandeel kerk in Actie totaalprogramma			
Vrijval gereserveerde bedragen				0			Totaal aandeel overige fondsenwerving	0	0	0
Totaal voorbereiding en coördinatie	0	0	0	0	0	0				
Werving inkomsten:										
Eigen fondsenwerving			223.377	223.377	227.148	89.211	Bijdragen voor dienstverlening	25.000	25.000	24.641
Overige fondsenwerving				pm	pm	pm	Opbrengsten publicaties	28.800	140.000	58.450
Publicaties	15.188	26.000		41.188	133.324	77.446	Overige			
Overige inkomsten				pm	pm	pm	Totaal inkomsten uit activiteiten	51.800	165.000	83.091
Totaal werving inkomsten	15.188	26.000	223.377	264.565	360.472	166.657				
In percentage van de inkomsten			11,17%	10,2%	12,5%					
Kerk in Actie activiteiten binnen eigen programma:										
Internationaal jongerenprogramma				0			Financiële (quotum-)bijdrage PKN	500.000	500.000	709.464
Impulsis				0			Bijdrage PKN uit bestemmingsreserves		40.000	100.000
HKI cursussen				0			Totaal bijdrage PKN	500.000	540.000	809.464
Binnenlands diaconaat	512.685	3.500		516.185	640.898					
Beleid, advies en vertegenwoordiging	24.610	24.600		49.210	147.664					
Communicatie en voorlichting	15.188	11.080		26.268	20.325					
Interactief	55.780	2.280		58.060	0					
Totaal eigen activiteiten	608.263	41.460	0	649.723	808.887	1.535.620				
In percentage van de totale baten	23,4%	1,6%	0,0%	25,0%	28,2%					
Kerk in Actie activiteiten binnen andere programma's:										
Kerk in opbouw							Subsidies overheden			
Interactief voorlichting/acquisitie			8.640	8.640	10.800		Overige subsidies en bijdragen		55.000	45.368
Beheer binnenlandse projecten/relaties			53.077	53.077	49.962		Rente-opbrengsten			
Basisdienstverlening aan gemeenten			19.360	19.360	24.200		Overige inkomsten			
Communicatie&fondsenwerving							Totaal overige inkomsten	0	55.000	45.368
Algemene voorlichting/publicaties			8.348	8.348	10.679					
Missionair werk										
Dialoog/verbinden										
JOP										
Wereldexpres/campagne					75.000					
Expertisecentrum										
Onderzoek/beleidsvraagstukken			7.200	7.200	27.000					
PCTE										
Cursussen			1.440	1.440						
Totaal overige activiteiten	0	0	98.065	98.065	197.641	0				
In percentage van de totale baten	0,0%	0,0%	3,8%	3,8%	6,9%					
Totaal lasten	623.451	1.651.907	321.442	2.596.800	2.873.000	2.936.400	Totaal baten	2.596.800	2.873.000	3.006.480
In percentage van de totale baten	24,0%	63,6%	12,4%	100,0%	100,0%					
Naar bestemmingsfondsen/reserves						103.206	Uit bestemmingsfondsen/reserves			33.126
	623.451	1.651.907	321.442	2.596.800	2.873.000	3.039.606		2.596.800	2.873.000	3.039.606

In het diaconale werk gaat het om barmhartigheid en om gerechtigheid. Beiden hebben een individuele en een maatschappelijke kant. In het diaconale werk gaat het daarbij om directe individuele hulpverlening samen met inzet voor pleitbezorging en lobby, vooral namens de plaatselijke diaconieën. In combinatie kunnen beide werkwijzen elkaar versterken en wordt er gewerkt aan bewustwording rondom maatschappelijke problemen.

De werkgebieden van het binnenlands diaconaat in 2009 zijn: a. participatie bevorderen en uitsluiting tegengaan, b. eerlijker delen van welvaart en kansen, c. ecologische en sociale duurzaamheid bevorderen.

In het komende jaar wordt specifiek aandacht gegeven aan de gastvrijheid voor migranten en vluchtelingen, zorgen voor elkaar en het armoedevraagstuk. Maatschappelijk ondernemen en duurzaamheid maken verder deel uit van het beleid. Door lokaal en landelijk present te zijn, wordt met woord en daad gestalte gegeven aan wie en wat de kerk is.

Het werk is gericht op het stimuleren en ondersteunen van het plaatselijke diaconale werk door informatie te verschaffen over relevante maatschappelijke ontwikkelingen, toerusting te organiseren en de diakenen te voorzien van materialen voor het opstarten en vernieuwen van activiteiten. Tegelijk worden signalen vanuit de diaconale praktijk benut bij het aan de orde stellen van diaconale thema's in de samenleving.

In het diaconale werk zal de samenhang met het missionaire werk verder worden bevorderd door de diaconale dimensie in missionaire projecten te versterken en omgekeerd de missionaire mogelijkheden van diaconale projecten beter te benutten.

Onder andere in diaconale basis- en vervolgcursussen wordt de vraag "Hoe kunnen wij in het diaconale werk onze motivatie en inspiratie duidelijker onder woorden brengen en laten zien?" zichtbaar gemaakt.

Voor 2009 zijn de volgende doelen gesteld:

- Ondersteuning lokale diaconieën middels diaconale basiscursussen, vervolgcursussen (Armoede, Vluchtelingen, duurzaamheid en WMO) i.s.m. de gemeenteadviseurs. Doel: 500 diaconieën maken gebruik van de cursussen die zijn ontwikkeld. Het materiaal van de projecten en cursussen wordt door 900 diaconieën gebruikt;
- Ontwikkeling nieuwe vervolgcursussen en materialen op het terrein van het maken van diaconaal beleid en kerk zijn in de buurt (open diaconale gemeente);
- Versterking samenwerking met gemeenteadviseurs. Doel: in 2009 zullen alle gemeenteadviseurs betrokken zijn bij het uitwerken en toepassen van 1 of meer programma's van Kerk in Actie. Regulier contact wordt onderhouden via de steunpunten met de gemeenteadviseurs over ontwikkelingen en vragen die ze waarnemen in het plaatselijke en classicale diaconale werk, waarbij tegelijk inzichtelijk wordt gemaakt welke deskundigheid en handvatten ze nodig hebben om de kwaliteit van de diaconale dienstverlening te waarborgen, zodat vanuit het kennisnetwerk diaconaat en de zomeracademie daarop ingehaakt kan worden;
- De zorg vermaatschappelijkt. Naar aanleiding van het onderzoek Gewoon Gastvrij, (mensen met een psychische beperking in laagdrempelige opvanginitiatieven) en het inventarisatie onderzoek "Ruimte voor anderszijn" dat in juni 2008 wordt voltooid, worden vrijwilligers toegerust in het samenwerken met psychisch kwetsbare mensen. De deskundigheidsbevordering is gericht op participatie van mensen met een psychische beperking in bestaande en nieuwe initiatieven in lokale kerken. Het gaat daarbij om de mensen met een psychische beperking in kleine woonvormen in de wijk en thuiswonende mensen en haar of zijn mantelzorgers;
- Wet Maatschappelijke Ondersteuning. De werking van de wet wordt in 2009 gevolgd en diakenen krijgen informatie hoe kerkelijke betrokkenheid kan worden vormgegeven via de geactualiseerde projectmap WMO en de website Kerk en WMO. Het gaat het om:
 - a) bijdragen aan de versterking van de positie en belangen van de meest kwetsbaren en
 - b) bijdragen aan gemeenschapsvorming en sociale samenhang op buurtniveau;
- Aandacht voor ouderenwerk nieuwe stijl. In 2007 is het onderzoek naar diaconaat en ouderen afgerond. In 2008 en 2009 worden een drietal pilots uitgevoerd waarin geprobeerd wordt nieuw ouderenwerk vanuit de kerk samen met ouderen op te zetten;
- Lobby activiteiten op het gebied van armoede. Afhankelijk van de uitkomst van het armoede onderzoek 2008 worden een lobbytraject opgezet en materiaal ontwikkeld voor kerken om armoede te signaleren, voor het bieden van individuele hulpverlening en om het lokale armoedebelief te beïnvloeden in samenwerking met andere kerken, organisaties en direct betrokkenen. Hierbij wordt de samenwerking met de Arme Kant gecontinueerd, maar met minder inzet van uren en financiën. Doel: aandacht voor armoede blijvend op de kaart houden. Het rapport over armoede verschijnt in Juni 2008. Afhankelijk van de uitkomst van het onderzoek wordt ook een lobbytraject richting overheid en maatschappelijke organisaties ingezet;
- Migranten: de realisatie van het pardon voor "oude wetters" volgen en inzet voor humane uitvoering van de vreemdelingenwet. Realiseren van een fonds om concrete hulp op maat te kunnen bieden. Uitvoering van het project Migratie en ontwikkeling in samenwerking met afdeling buitenland ICCO/Kerk in Actie. Doel: In de samenwerking met ICCO/Kerk in Actie worden 30 gemeenten betrokken bij de begeleiding van de terugkeer van uitgeprocedeerde asielzoekers;
- Stimuleren en ondersteunen plaatselijke gemeenten en jongeren bij het ontwikkelen van jeugddiaconaat. In samenwerking met JOP en de HGJB wordt een nieuwe toolbox voor plaatselijk jeugddiaconaat ontwikkeld. Met dit materiaal worden projecten voor jongeren en jeugddiaconaat opgezet in 100 gemeenten, waarbij 1000 jongeren betrokken zijn;
- Michacursus en Michacampagne: In samenwerking met de Micha-organisatie en de gemeenteadviseurs worden 20 toerustingsavonden in diverse regio's georganiseerd. In 200 gemeenten wordt plaatselijk een Michacursus georganiseerd;
- In de afgelopen periode zijn in veel lokale gemeenten aandacht en betrokkenheid rond vredesvragen en Vredesweek weggezaakt. Met IKV/Pax Christi is afgesproken dat bezien zal worden hoe in de komende jaren aan de viering van de Vredesweek nieuwe invulling gegeven kan worden;
- De betrokkenheid van Kerk in Actie bij de leefsituatie in buurten en wijken: In samenwerking met het netwerk DAK wordt geïnventariseerd op welke manier kerken present zijn in de veertig "Vogelaarwijken" en wordt na gegaan hoe diaconaal buurtwerk positief kan bijdragen aan sociale cohesie en vreedzaam samenleven van verschillende bevolkingsgroepen;
- Natuur en milieu, klimaatverandering en zorg voor de Schepping: Samen met DISK en de stichting Oikos wordt gewerkt aan bewustmaking op het terrein van economie, globalisering, duurzaamheid en maatschappelijk verantwoord ondernemen. In 2009 staan de uitgave en verspreiding van een gezamenlijke folder en de start van een interkerkelijke campagne rond klimaatverandering op het programma;
- MVO: 150 gemeenten maken gebruik van de duurzaamheidsscan. Overleg met ICCO/Kerk in Actie om dit te combineren met FairClimate, samenhang aangeven met aandacht voor

milieuvraagstukken en duurzaamheid (ACCRA). In samenwerking met het Interactiefteam en de gemeenteadvisers stimuleren dat 50 gemeenten zich inzetten voor projecten gericht op MVO en duurzaamheid.

2.2.6 Programma Missionair werk in Nederland

Rekening 2007 Missionair werk in Nederland										
Uitgaven:	Organisatiekosten	Directe uitgaven	Overige uitgaven	Begroting 2009	Begroting 2008	Rekening 2007	Inkomsten:	Begroting 2009	Begroting 2008	Rekening 2007
Steunverlening: (Beheer) relaties en projecten				0		1.143.652	Collecten en giften			1.879.921
Vrijval projectverplichtingen				0		-16.586	Nalatenschappen			
Totaal steunverlening	0	0	0	0	0	1.127.066	Overige			
Voorbereiding/coördinatie bij rampen:							Totaal eigen fondsenwerving	0	0	1.879.921
Eigen acties				0			Aandeel in gezamenlijke acties			
Gezamenlijke acties				0			Aandeel in acties van derden			
Vrijval gereserveerde bedragen				0			Aandeel kerk in Actie totaalprogramma			
Totaal voorbereiding en coördinatie	0	0	0	0	0	0	Totaal aandeel overige fondsenwerving	0	0	0
Werving inkomsten:										
Eigen fondsenwerving				0		89.803	Bijdragen voor dienstverlening			4.352
Overige fondsenwerving				0		pm	Opbrengsten publicaties			231.880
Publicaties				0		22.851	Overige			
Overige inkomsten				0		pm	Totaal inkomsten uit activiteiten	0	0	236.232
Totaal werving inkomsten	0	0	0	0	0	112.654				
Kerk in Actie activiteiten binnen eigen programma:										
Internationaal jongerenprogramma				0			Financiële (quotum-)bijdrage PKN			14.000
Impulsis				0			Bijdrage PKN uit bestemmingsreserves			120.000
HKI cursussen				0			Totaal bijdrage PKN	0	0	134.000
Binnenlands diaconaat				0						
Beleid, advies en vertegenwoordiging				0						
Communicatie en voorlichting				0						
Interactief				0						
Totaal eigen activiteiten	0	0	0	0	0	1.486.109				
Kerk in Actie activiteiten binnen andere programma's:										
Kerk in opbouw				0			Subsidies overheden			
Interactief voorlichting/acquisitie				0			Overige subsidies en bijdragen			261.802
Beheer binnenlandse projecten/relaties				0			Rente-opbrengsten			
Basisdienstverlening aan gemeenten				0			Overige inkomsten			281.791
Communicatie&fondsenwerving				0			Totaal overige inkomsten	0	0	543.593
Algemene voorlichting/publicaties				0						
Missionair werk				0						
Dialog/verbinden				0						
JOP				0						
Wereldexpres/campagne				0						
Expertisecentrum				0						
Onderzoek/beleidsvraagstukken				0						
PCFE				0						
Cursussen				0						
Totaal overige activiteiten	0	0	0	0	0	0				
Totaal lasten	0	0	0	0	0	2.725.829	Totaal baten	0	0	2.793.746
Organisatiekosten/Bruto beschikbaar										
Naar bestemmingsfondsen/reserves						87.917	Uit bestemmingsfondsen/reserves			20.000
	0	0	0	0	0	2.813.746		0	0	2.813.746

Toelichting:

Met ingang van 2008 is het Missionair werk binnenland gepositioneerd binnen de programmalijs Kerk in Ontwikkeling bij de Protestantse Kerk in Nederland en is geen onderdeel meer van Kerk in Actie.

Voor de volledigheid zijn de vergelijkende cijfers van de rekening 2007 hier weergegeven.

2.3 Staat van baten en lasten

Baten:

Beschikbaar voor doelstelling (x € 1.000)	Ref.	Begroting 2009	Begroting 2008	Rekening 2007
Baten uit eigen fondsenwerving	1	26.875	25.021	26.966
Baten uit overige fondsenwerving	2	600	0	1.137
Baten uit publicaties en activiteiten	3	760	960	990
Bijdrage Protestantse Kerk in Nederland	4	1.600	1.640	1.878
Overige baten	5	3.360	3.115	4.465
Totaal baten		33.195	30.736	35.436
Lasten:				
Werving baten				
Kosten eigen fondsenwerving	6	2.856	2.496	2.794
Kosten overige fondsenwerving	7	PM	PM	PM
Kosten publicaties	8	515	528	354
Kosten verkrijging overige baten	9	PM	PM	PM
Totaal werving baten		3.371	3.024	3.148
Totaal beschikbaar voor doelstelling		29.824	27.712	32.288
Besteding aan doelstellingen				
Zending		11.543	11.638	8.835
Werelddiaconaat		9.497	7.626	7.312
Noodhulp		2.392	2.241	4.924
Kinderen in de Knel		3.608	3.127	2.838
FairClimate		452	567	338
Diaconaal werk binnenland		2.332	2.513	2.770
Missionair werk binnenland				2.613
Totaal besteding aan doelstelling	10	29.824	27.712	29.630
Beschikbaar voor doelstelling		29.824	27.712	32.288
Totaal resultaat		0	0	2.658

2.4 Resultaatverdeling

Resultaatverdeling (x € 1.000)	Begroting 2009	Begroting 2008	Rekening 2007
Het resultaat is toegevoegd (+) of onttrokken (-) aan:			
Besteedbaar vermogen			
Egalisatiereserve diaconaat			103
Revolving funds			3.223
Revolving fund missionair algemeen			88
Revolving funds Noodhulp			1.671
	0	0	5.085
Vastgelegd vermogen			
Actiepotten			- 2.374
Fonds nazorg Enschede			- 33
Fonds Koopvaardij			- 20
	0	0	- 2.427
Resultaat	0	0	2.658

3 Toelichting op de staat van baten en lasten begroting 2009

Baten

3.1 Baten uit eigen fondsenwerving (1)

Vrijwillige geldwerving (x € 1.000)	Begroting 2009	Begroting 2008	Rekening 2007
Collecten, giften en schenkingen (incl. mailingacties)			
Zending	8.880	8.625	7.606
Werelddiaconaat	8.955	7.926	8.220
Noodhulp	2.500	2.260	2.803
Kinderen in de Knel	3.725	3.325	3.489
FairClimate	510	512	377
Missionair werk	0	0	1.823
Diaconaat	2.000	2.113	1.805
	26.570	24.761	26.123
<i>Waarvan via mailingacties:</i>	<i>(2.500)</i>	<i>(2.500)</i>	<i>(2.840)</i>
Nalatenschappen			
Zending	55	55	60
Werelddiaconaat	55	55	57
Noodhulp	100	100	342
Kinderen in de Knel	50	50	65
FairClimate	0	0	0
Kerk in Actie algemeen	0	0	0
Missionair werk	0	0	57
Diaconaat	45	0	262
	305	260	843
Totaal vrijwillige geldwerving	26.875	25.021	26.966

Kerk in Actie algemeen

Ten behoeve van het werk van Kerk in Actie worden bijdragen ontvangen zonder specifieke doelbestemming binnen de programma's van Kerk in Actie. De verdeling van deze inkomsten is in de begroting 2009 ongewijzigd gebleven.

Verdeling inkomsten Kerk in Actie algemeen (x € 1.000)	Begroting 2009	Begroting 2008
Bruto inkomsten Kerk in Actie totaalprogramma	4.775	4.775
Verdeling bruto opbrengst naar vrijwillige geldwerving van:		
• Binnenlands diaconaat	400	400
• Werelddiaconaat	2.450	2.450
• Zending	1.925	1.925
Totaal verdeling	4.775	4.775

De hieraan verbonden verwervingskosten ad € 613.000 zijn naar rato van deze verdeling toegerekend aan deze drie programma's.

3.2 Baten uit overige fondsenwerving (2)

Aandeel in gezamenlijke acties (x € 1.000)	Begroting 2009	Begroting 2008	Rekening 2007
Java			34
Pakistan			57
Totaal aandeel in gezamenlijke acties	0	0	91

Deze post betreft een aandeel in de opbrengst van gezamenlijke noodhulpacties. Uitgangspunt hierbij is dat rampen niet te begroten zijn, zodat in de begrotingen geen bijdragen worden opgenomen.

Aandeel in acties van derden (x € 1.000)	Begroting 2009	Begroting 2008	Rekening 2007
EO Metterdaad	600		1.046
Totaal aandeel in acties derden	600	0	1.046

Betreft een aandeel in de EO actie 'Nederland helpt' die op projectbasis worden toegekend.

3.3 Baten uit publicaties en activiteiten (3)

Bijdragen voor dienstverlening (x € 1.000)	Begroting 2009	Begroting 2008	Rekening 2007
Hendrik Kraemer Instituut (deelnemersbijdragen)	400	600	395
Diaconaal werk binnenland	25	25	25
Binnenland (missionair en diaconaal werk)			4
Totaal bijdragen voor dienstverlening	425	625	424

Publicaties (x € 1.000)	Begroting 2009	Begroting 2008	Rekening 2007
Kalender Medische Zending	150	150	164
Diakonia	100	100	109
Gebedsbrief	25	25	32
Nieuwsbrief Kerk in Actie	25	25	17
Specifieke publicaties, brochures e.d.			228
Overige publicaties	35	35	16
	335	335	566

In 2006 is besloten tot een herziening van de (functie van) de toen bestaande publicaties. In dit kader is m.i.v. 2007 de uitgave van het blad Omkeer komen te vervallen en wordt het blad Vandaar **gratis** ter beschikking gesteld aan donateurs van Kerk in Actie en ZWO commissies.

3.4 Bijdragen Protestantse Kerk in Nederland (4)

3.4.1 Financiële bijdragen (voor het reguliere werk)

Via de operationele resultatenrekening van de Protestantse Kerk in Nederland wordt vanuit reguliere kerkelijke inkomsten een bijdrage voor het jaar 2009 aan Kerk in Actie verleend van € 500.000 voor het binnenlandse diaconale werk, dat binnen Kerk in Actie wordt uitgevoerd.

De specificatie van deze post is als volgt:

Financiële bijdragen (x € 1.000)	Begroting 2009	Begroting 2008	Rekening 2007
<i>Vanuit:</i>			
Verplichte heffingen (diaconaal quotum)	500	500	709
Financiële baten en lasten	0	0	14
Totaal financiële bijdragen	500	500	723

3.4.2 Bijdragen uit bestemmingsreserves

Vanuit de vermogensresultatenrekening van de Protestantse Kerk in Nederland wordt een bijdrage verleend uit kerkelijke bestemmingsreserves ten behoeve van Kerk in Actie programma's. Deze reserves ontstaan door aan de Protestantse Kerk in Nederland vermaakte nalatenschappen.

Deze bijdrage is als volgt gesplitst:

Bijdragen voor Kerk in Actie (x € 1.000,-)	Begroting 2009	Begroting 2008	Rekening 2007
Werelddiaconaat	550	550	565
Zending	550	550	370
Diaconaal werk	0	40	100
Missionair werk	0	0	120
Totaal bijdragen voor Kerk in Actie	1.100	1.140	1.155

3.5 Overige baten (7)

Onderstaand zijn de subsidies van overheden en/of bijdragen van andere instellingen verantwoord, waarbij wordt opgemerkt dat alle subsidieverstrekkers optreden als medefinancier.

Overige subsidies en bijdragen (x € 1.000)	Begroting 2009	Begroting 2008	Rekening 2007
<i>Binnenlands werk / Kerk in Ontwikkeling</i>			
- Bijdrage Hemmense Zendingstichting			137
- SOM			13
- Council of World Mission			120
- Diverse projecten binnenland			16
<i>Buitenlands werk / Kerk in Actie</i>			
- Zending (uit nalatenschappen St. de Zending)	1.300	1.300	1.675
- Zending (bijdrage St. de Zending)	1.350	1.150	
- Bijdragen uit fondsen en stichtingen	650	605	
- Projectbijdragen ICCO			576
- Projectbijdragen ICCO inz. Noodhulp			10
- Noodhulp			246
- PSO			416
- NIZW			96
- ZZG			35
- Diversen			83
Totaal subsidies e.d.	3.300	3.055	3.423
Financiële baten en lasten (x € 1.000)	Begroting 2009	Begroting 2008	Rekening 2007
Zending	20	20	91
Werelddiaconaat	10	10	101
Noodhulp	25	25	175
Kinderen in de Knel	5	5	
Totaal financiële baten en lasten	60	60	367
Diverse baten (x € 1.000)	Begroting 2009	Begroting 2008	Rekening 2007
Nagekomen afrekeningen buitenland			165
Nagekomen afrekeningen binnenland			282
Noodhulp AKV			228
Totaal diverse baten	0	0	675

Lasten

3.6 Kosten eigen fondsenwerving (6)

Fondsenwervingskosten (x € 1.000)	Begroting 2009	Begroting 2008	Rekening 2007
Zending	945	738	1.098
Werelddiaconaat	964	858	1.127
Noodhulp	269	254	128
Kinderen in de Knel	400	363	200
FairClimate	55	55	62
Diaconaat	223	227	89
Missionair werk	0	0	90
Totaal fondsenwervingskosten	2.856	2.495	2.794
<i>In procenten van de opbrengst uit vrijwillige geldwerving</i>	<i>10,75%</i>	<i>9,97%</i>	<i>10,40%</i>

Percentage fondsenwerving over opbrengst vrijwillige geldwerving

Het percentage fondsenwervingskosten, uitgedrukt van de bruto opbrengst uit collecten en giften ad € 26.570.000, komt hiermede uit op 10,75 %.

De kosten fondsenwerving zijn bepaald op basis van de geplande inzet per programma van de medewerkers van het team fondsenwerving van de afdeling Communicatie en Fondsenwerving. Deze inzet (vertaald in aantal uren x uurtarief) wordt vermeerderd met de directe kosten per actie of fonds verwervende activiteit.

Ten aanzien van de voorziene hoogte van deze kosten is gesteld dat deze zich kan bewegen tussen 9% en 12,5% van de begrote bruto opbrengst. Hierbij wordt de 9% vertaald in kosten die benodigd zijn om de begrote bruto opbrengst uit vrijwillige geldwerving te realiseren. Het verschil (3,5%) kan worden ingezet om op basis van goedgekeurde (project)plannen nieuwe initiatieven op het gebied van fondsenwerving te ontplooiën, met uiteraard als doelstelling de opbrengsten te vergroten. Omdat (nog) niet exact bekend is waar nieuwe investeringen in 2008 gaan plaatsvinden is in deze begroting de helft (dus 1,75%) van de hieraan verbonden kosten opgenomen, waarmee het percentage fondsenwerving uitkomt op 10,75%.

3.7 Kosten overige fondsenwerving (7)

Dit betreffen kosten die worden gemaakt in het kader van de verwerving van baten uit gezamenlijke acties en acties van derden. Vanuit diverse afdelingen wordt een bijdrage geleverd aan het verkennen van wervingsmogelijkheden op deze terreinen en, zodra hierbij inkomsten worden gegeneerd, bij de uitvoering en verantwoording. De hieraan verbonden kosten worden echter niet tot op dit niveau verbijzonderd. Vandaar dat deze post als PM in de begroting is opgenomen.

3.8 Kosten publicaties (8)

Publicaties (x € 1.000)	Begroting 2009	Begroting 2008	Rekening 2007
Directe kosten:			
Kalender Medische Zending	50	50	
Diakonia	95	95	
Gebedsbrief	35	35	
Nieuwsbrief Kerk in Actie	55	55	
Vandaar (donateursblad)	90	90	
Beheer en administratie	52 }		
Uitvoeringskosten	138 }	203	
	515	528	354

3.9 Kosten verkrijging overige baten (9)

Dit betreffen kosten die worden gemaakt in het kader van de verwerving van met name subsidies en bijdragen van derden. Vanuit diverse afdelingen wordt een bijdrage geleverd aan het verkennen van wervingsmogelijkheden op deze terreinen en, zodra hierbij inkomsten worden gegeneerd, bij de uitvoering en verantwoording. De hieraan verbonden kosten worden echter niet tot op dit niveau verbijzonderd. Vandaar dat deze post als PM in de begroting is opgenomen.

3.10 Besteding aan doelstelling

Programma's (x € 1.000)	Steun- verlening	Eigen activiteiten	Overige activiteiten	Begroting 2009	Begroting 2008	Rekening 2007
Zending	9.695	1.265	583	11.543	11.638	8.835
Werelddiaconaat	7.769	1.467	261	9.497	7.626	7.312
Noodhulp	2.213	134	45	2.392	2.241	4.924
Kinderen in de Knel	3.340	200	68	3.608	3.127	2.838
FairClimate	407	34	11	452	567	338
Diaconaat	1.584	650	98	2.332	2.513	2.770
Missionair werk						2.613
Totale lasten:	25.008	3.750	1.066	29.824	27.712	29.630

3.10.1 Steunverlening

Programma's (x € 1.000)	Uitvoerings- kosten	Beheer & administratie	Project- bestedingen	Begroting 2009	Begroting 2008	Rekening 2007
Zending	892	339	8.464	9.695	9.680	7.214
Werelddiaconaat	694	264	6.811	7.769	6.557	6.190
Noodhulp	278	105	1.830	2.213	2.096	4.680
Kinderen in de Knel	361	137	2.842	3.340	2.966	2.588
FairClimate	56	21	330	407	530	265
Diaconaat	pm	pm	1.584	1.584	1.506	1.234
Missionair werk						1.127
Totale lasten:	2.281	866	21.861	25.008	23.335	23.298

3.10.2 Eigen activiteiten

Dit betreffen activiteiten die vanuit het Kerk in Actie programma worden geïnitieerd en uitgevoerd.

Eigen activiteiten (x € 1.000)	Uitvoerings- kosten	Beheer & administratie	Directe bestedingen	Begroting 2009	Begroting 2008	Rekening 2007
Internationaal jongerenprogramma	324	123	20	467	384	
Impulsis			600	600		
HKI cursussen	253	96	150	499	691	
Binnenlands diaconaat	372	141	3	516	641	
Beleid, advies&vertegenwoordiging	223	85	307	615	663	
Communicatie en voorlichting	137	52	139	328	203	
Interactief	505	192	29	726	730	
Totale lasten:	1.814	689	1.248	3.751	3.312	6.330

3.10.2 Overige activiteiten

Dit betreffen activiteiten die onderdeel zijn van een ander programma maar wel (mede) ten behoeve van Kerk in Actie worden geïnitieerd en uitgevoerd.

Eigen activiteiten (x € 1.000)	Uitvoerings- kosten	Beheer & administratie	Overige bestedingen	Begroting 2009	Begroting 2008	Rekening 2007
<i>Kerk in opbouw</i>						
Interactief voorlichting/acquisitie			108	108	108	
Beheer binnenl.proj./relaties			53	53	50	
Basisdienstverlening gemeenten			242	242	242	
<i>Communicatie&Fondsenwerving</i>						
Alg. voorlichting/publicaties			104	104	107	
<i>Missionair werk</i>						
Dialogoog/verbinden			375	375	375	
<i>JOP</i>						
Wereldexpres/campagne			75	75	75	
<i>Expertisecentrum</i>						
Onderzoek/beleidsvraagstukken			90	90	90	
<i>PCTE</i>						
Cursussen			18	18	18	
Totale lasten:			1.065	1.065	1.065	0

3.11 Organisatiekosten

Uitvoeringskosten <i>(x € 1.000)</i>	Begroting 2009	Begroting 2008
Personeelskosten	3.645	3.639
Overige Personeelskosten	265	585
Huisvestingskosten	200	200
Inventariskosten	50	50
Bureaunkosten	72	160
Totaal uitvoeringskosten	4.232	4.634
Af: Uitvoeringskosten begrepen in kosten publicaties	-138	- 151
Totaal uitvoeringskosten in doelbestedingen	4.094	4.483
Kosten beheer en administratie <i>(x € 1.000)</i>	Begroting 2009	Begroting 2008
Doorbelaste kosten dienstenorganisatie	1.608	1.608
Af: Uitvoeringskosten begrepen in kosten publicaties	-52	-52
Totaal beheer en administratie	1.556	1.556
Totaal organisatiekosten	5.650	6.039

Nadere specificatie van de uitvoeringskosten:

Personeelskosten (x € 1.000)	Begroting 2009	Begroting 2008
Bruto salarissen	2.864	2.841
Sociale lasten	253	240
Pensioenpremies	306	303
Zorgverzekering	144	170
Reiskosten woon-werkverkeer	77	85
Totaal personeelskosten	3.644	3.639
Overige Personeelskosten (x € 1.000)	Begroting 2009	Begroting 2008
Externe deskundigheid/uitzendkrachten	0	80
Reiskosten declaraties	81	256
Personeelswerving	15	15
Kinderopvang	10	10
Opleidingskosten	39	84
Jubilea / afscheid personeel	15	15
Diversen	105	125
Totaal overige personeelskosten	265	585
Huisvestingskosten (x € 1.000)	Begroting 2009	Begroting 2008
Aandeel huur gezamenlijk buitenlandafdeling (zie verder doorbelasting eigen organisatie)	200	200
Totaal huisvestingskosten	200	200
Inventariskosten (x € 1.000)	Begroting 2009	Begroting 2008
Overige inventariskosten	50	50
Totaal inventariskosten	50	50
Bureaunkosten (x € 1.000)	Begroting 2009	Begroting 2008
Portokosten	20	45
Telefoonkosten	0	30
Kantoor/computer/printer artikelen	2	2
Abonnementen e.d	35	57
Overige kantoorkosten	15	26
Totaal bureaunkosten	72	160

Nadere specificatie van de post Beheer en administratie:

Doorbelaste kosten dienstenorganisatie*(x € 1.000)*

	Begroting 2009	Begroting 2008
Huisvestingskosten	166	166
Directiekosten	91	91
Automatisering	388	388
Financiën & Control	444	444
Human resource management	192	192
Kosten facilitaire zaken	108	108
Idem inzake logistiek	161	161
Kosten servicedesk	58	58
Totale doorbelaste kosten dienstenorganisatie	1.608	1.608